

Udeležite se proslave 50-letnice Oktobra. Proslava bo v Ljudskem domu v Trstu, v nedeljo, 5. novembra ob 10,30.

DELO

glasilo KPI za slovensko narodno manjšino

Proslavimo 50. obletnico oktobrske socialistične revolucije. Obnovimo partijske izkaznice za leto 1968.

Obnovljena izdaja - Leto XIX. - Štev. 19 (707)

TRST - 3. novembra 1967

Posamezna številka 40 lir

Spediz. in abb. post. Gruppo II

NAJ ŽIVI REVOLUCIJA, KI JE SPREMENILA SVET!

Ob petdesetletnici

Proslavljamo 50-letnico oktobrske revolucije. Te revolucije, ki je stvarno spremenila svet, se spominjajo njeni prijatelji pa tudi nasprotniki.

Ruski komunisti so pred 50 leti odprli zgodovinski razvoj svetovnega obsega. Revolucionarni moto je v svetu sledil razvojnemu potem, ki se sicer razlikujejo od onih, predvidenih v dobi zmogovite oktobrske vstaje, toda napredoval je, ker je Oktober izpeljal prvi radikalni zlom kapitalističnega sistema, naredil iz socializma stvarnost ter uresničil prepoved in napredek.

Iz oktobrske revolucije je izšla odločilna spodbuda zavesti delavcev, velikih množic, celih narodov o svojih pravicah, svobodi, enakopravnosti in neodvisnosti. Skupaj z zavestjo je prišla tudi izpodbuda organizirane volje in poguma v potrebnem boju za uveljavitev teh pravic.

O resničnosti te ugotovitve so pričali tudi Slovenci, ki so pomemben del delavskega gibanja v tej naši deželi. Oktobrska revolucija je dala novo silo, novo spodbudo tudi delavskemu gibanju pri nas. Že nekaj let po zmagovitem zaključku oktobrske revolucije je bila ustanovljena komunistična partija, v katero so pod vodstvom tovariša Ivana Regenta (katerega spomin smo ravno te dni počastili v Trstu) vstopili skoraj vsi takratni slovenski socialisti.

Oktobrska revolucija, ki je osvobodila narode carske Rusije, je vzpodbudila k boju tudi tiste narode, ki so bili prej izločeni iz politike in zgodovine sveta. Oktobrska revolucija je pokazala na nujnost in možnost boja za osvoboditev izpod kolonialnega suženjstva, zbudila boj proti imperializmu.

Zgodovinske ugotovitve morejo in morajo osvetliti kompleksnost poti, trdoto preizkušenj, neuspele poskuse, nazadovanja in napredovanje ZSSR in komunističnega gibanja teh 50 let. Ne bomo ignorirali današnjih problemov, tistih, ki jih je treba rešiti za to, da pride do nadaljnjega razvoja socialistične družbe, enotnosti delavskih in revolucionarnih sil v boju proti imperializmu. Toda sovjetski vzgled ter stvarnost ZSSR predstavljata tudi danes neobhodno potrebno izhodišče za sleherni silo, sleherni doktrino, sleherni boj ki ma za cilj osvoboditev človeka, narodov in rešitev miru. Na internacionalistično obvezo in na silo ZSSR se naslanjamo in se je treba naslanjati, četudi so možne različne zgodovinske izkušnje, iz katerih se izhaja, različne poti in oblike, po katerih se v svetu poskuša rešiti imperializma, kapitalističnega siste-

ma ter napredovati k novim družbenim in državnim ureditvam.

Kar se tiče partije, kateri pripadamo: ideje, da bi v Italiji socializem lahko našel rešitve, ki naj bi se razlikovale od sovjetske, se že stare; izvirajo že od tedaj, ko je Gramsci po Leninovem vzgledu osvetlil razliko med Rusijo leta 1917 in zahodno Evropo. V protifašističnem boju, v Togliattijevi obdelavi italijanske poti v socializem in v izgradnji »partije novega tipa« se je naša koncepcija boja za socializem še obogatela. Toda KPI je vselej podčrtavala, da uspeh v boju za socializem je v kombinaciji med internacionalno perspektivo ter nacionalno potrebo.

Z drugimi besedami povedano: italijanska pot v socializem, odprava koncepta države in vodilne partije, elaboracija teme partikularnosti in nacionalnih poti niso nikoli predstavljale zmanjšanja mednarodne solidarnosti, aktivne in operativne udeležbe v gibanju, ki ga je sprožila oktobrska revolucija.

Prav zato priznavamo kot naše ideje in vrednote oktobrske revolucije: enakopravnost in svoboda ljudi, brez diskriminacij rase ali jezika; enotnost in solidarnost delavskih sil; mir in prijateljstvo med narodi, ki so zlasti v naši deželi, na meji med kapitalističnim in socialističnim svetom, življenjskega pomena.

Zato proslavljamo oktobrsko socialistično revolucijo kot začetek naše zgodovine. Se naprej bomo dajali naš skromni prispevek v boju, ki ga vodi delavski razred s svojimi zavezniki — tako v držati kot v svetu — za mir, demokracijo in socializem.

O vprašanjih, ki so v zvezi z načrti tovarne velikih motorjev

Stališča komunistov so zelo jasna

Slovenska skupnost, ki je vselej podpirala krščansko demokracijo, raznarodovalko Slovencev, je danes v zadregi ter poudarja, da preti huda nevarnost dolinski občini in vsej manjšini

Vprašanja, ki so v zvezi z načrti za gradnjo tovarne velikih motorjev na področju dolinske občine so še vedno v ospredju političnega življenja na Tržaškem. O teh vprašanjih so razpravljale malodane vse politične stranke, sindikalne in zainteresirane strokovne organizacije. O njih se je govorilo tudi v deželni svet, v pokrajinskem svetu in v dolinskem občinskem svetu.

Vodstvo tržaške federacije KPI in komunisti v dolinski občini so v resoluciji, ki je bila objavljena pred dobrima dvema tednoma, povedali svoje stališče. V resoluciji, ki je bila sprejeta po izčrpnih razpravi, je rečeno, da je treba izvesti, če res ni moč graditi tovarne velikih motorjev pri Orehu v miljski občini; če ne bi bila možna drugačna lokacija je treba o tem uradno obvestiti občinsko upravo v Dolini; dolinska občina mora biti enakovreden partner in to v vseh fazah glede izbire lokacije, obsežnosti površine, ki bi bila odvzeta kmetom in vsakega nadaljnjega sklepa; cena zemljišča in nepremičnine mora biti poštena in ne vsiljena pod pritiskom razlaščevanja; parasitski posredniki morajo biti izločeni in interesi prizadetih kmetov zaščiteni; zemljišč, ki bi bila vključena v območje industrijskega pristanišča se ne sme uporabiti v druge namene, za gradbene špekulacije, niti za stanovanjska naselja in to predvsem, da se ne spremeni etnični značaj

dolinske občine; poskrbeti je treba, da bo med področjem industrijskega pristanišča in naselji v dolinski občini urejen takojen zeleni pas, da se ne bo preprečil turistični razvoj področja; zagotoviti je treba zaposlitev domačinov in to brez sleherne politične, sindikalne ali narodnostne diskriminacije; v upravni odbor industrijskega pristanišča pa mora biti pritegnjen tudi zastopnik dolinske občine.

Kot vidimo, je stališče komunistov glede vprašanj, ki so v zvezi z nameravano gradnjo tovarne velikih motorjev v dolinski občini, zelo jasna in odločna. Ni hče se ne more spodbijati ob trditev, dočim ni moč isto trditi o zadržanju drugih političnih skupin. Demokristjani predvsem se skušajo — verjetno tudi zato, ker se bližajo volitve — izvleči iz zadrege, v katero so zagazili po odločitvah CIPE, po katerih bo prenehala obratovati ladjedelnica Sv. Marka v Trstu. Zato tudi toliko govorijo o nekakšnem »velikem Trstu«. Toda namesto »velikega Trsta« se v mestu čedalje zmanjšuje število zaposlenih, gospodarska kriza pa zajema čedalje vzemljivejši obseg, da pri tem ne govorimo o problemih slovenske manjšine, ki so demokristjanom vselej bili — deveta brigada.

Skupine, ki sestavljajo Slovensko skupnost, danes kričijo, da preti huda nevarnost dolinski občini in slovenski manjšini. Toda pri tem pozabljajo, da je to, kar se danes dogaja le nadaljevanje tistega, kar se je dogajalo v preteklosti; pozabljajo, da so se prav one, s tem, da so se v lokalnem merilu dejansko vključile v levi center, izpostavljale hudi nevarnosti vso slovensko manjšino. Pozabljajo med drugim, da je bila njihova pomoč krščanski demokraciji pri razbijanju »rdečega obroča«, ki obdaja tržaško mesto ter da so ji s svojo roboto pospeševali apetite pri poskusih »asimiliranja« (beri raznarodovanja) Slovencev. Kako naj drugače pojmujejo to, kar se je zgodilo npr. v devinsko-nabrežinski občini, kjer je bila po krivdi nekaterih prvakov Slovenske skupnosti ustvarjena nenaravna krajevna koalicija in so bila vrata občinske uprave na stečaj odprta demokristjanskim pretenzijam. Bila so, res, dana nekatera svečana zagotovila, dane so bile tudi nekatere obljube, toda dlje od zagotovil in obljub ni

šlo. Kje je rešitev vprašanja dvojezičnosti, kje je uresničitev svečano dane in ponovljene obljube glede slovenske strokovne šole v Trstu? Da se omejimo le na ti dve pereči vprašanji.

Mi smo vedno trdili in to ponavljamo danes, da z nekaterimi namestitvami se ne rešujejo splošni problemi.

V resoluciji sveta Slovenske skupnosti z dne 3. oktobra 1967 se ugotavlja, da predloženi načrt Ustanove tržaškega industrijskega pristanišča predstavlja nepopravljivo škodo za slovensko manjšino in veliko gospodarsko škodo za prizadeto prebivalstvo v dolinski občini; v resoluciji istega sveta z dne 13. oktobra pa se izjavlja, da Slovenska skupnost ni več vezana na politični in upravni sporazum, sklenjen 17. januarja 1967, ter da zato svet Slovenske skupnosti naroča svojim predstavnikom v odboru devinsko-nabrežinske občine in v pokrajinskem odboru, naj podajo ostavko na župansko in odborniška mesta, svojemu zastopniku v tržaškem občinskem svetu pa ukazuje, naj se umakne iz večine.

Pozno, rekli bi zelo pozno, se je svet Slovenske skupnosti zavedel dejstva, da ga krščanska demokracija, kateri je toliko časa vdano služil, kot se po domače reče, okoli prinaša.

Mi smo vedno trdili, da je smer, v katero je sililo vodstvo Slovenske skupnosti — zgrešena. Vedno smo trdili in to ponavljamo tudi danes, da je vnašanje razdora v vrste slovenske manjšine pogubonosno. Trdili smo in pri svojih trditvah bomo vztrajali tudi v bodoče, da slovenska manjšina, ako hoče doseči svoje pravice, mora biti strnjena, ne glede na nazorsko opredelitev. Trdili smo in ponavljamo: antikomunizem ne privede nikamor.

Nimamo namena venomer pogrevati tega, kar se je dogajalo v preteklosti. Menimo, da obstajajo možnosti za ustvaritev konkretne platforme skupnega boja za stvar slovenske narodnostne skupnosti. Ne gre zgolj za vprašanja, ki so danes na dnevnem redu v dolinski občini, in tudi ne samo za vprašanja slovenske strokovne šole v Trstu, gre za mnogo širši okvir, za pravice Slovencev v Italiji na splošno.

Jemljemo na znanje vsebino resolucij sveta Slovenske skupnosti in pričakujemo, da bodo tem sledila dejanja.

21. oktobra je bila v Trstu še ena manifestacija solidarnosti z vietnamskim ljudstvom. Vršila se je pod geslom: »Naj se preneha bombardiranje Vietnama, naj se neha umazana vojna v Vietnamu!«

Nabrežina:

Komunisti zahtevajo
nujno sklicanje
občinskega sveta

Skupina komunističnih občinskih svetovalcev v Nabrežini je pred nekaj dnevi poslala tamkajšnji občinski upravi naslednjo resolucijo:

«Upoštevajoč nedavno stališče, ki ga je lista Slovenske skupnosti zavzela, in zadevno polemiko med strankami, večine; ugotavljajoč, da je ena od političnih skupin sklenila izstopiti iz večine, kar je bilo že storjeno v pokrajinskem svetu in v občinskem svetu v Trstu; ker je zaradi tega treba ugotoviti, ali imajo prizadete stranke še večino v občinskem svetu Devin-Nabrežina, podpisani obojestranski svetovalci zahtevajo nužno sklicanje občinskega sveta, da bi ugotovili položaj, ki je nastal ter se po njem ustrezno ravнали.»

Resolucijo so podpisali občinski svetovalci Albin Škerk, Mario Criscenti, Rudi Grgič, Ado Slavec in Jože Marušič.

Tudi načelnik skupine svetovalcev v tržaškem pokrajinskem svetu Mario Colli je na zadnji seji pokrajinskega sveta predložil predsedniku pokrajinske uprave nužno vprašanje glede te zadeve. Vprašal je, ali je res, da je odbornik Saša Rudolf, podal ostavko na svoje mesto. Predsednik pokrajine je to potrdil in izjavil, da bo pokrajinski odbor ostavko proučil in nato sporočil svoje stališče pokrajinskemu svetu.

Ob 10-letnici smrti
Rika Malalana z Opčin

28. oktobra je minilo 10 let od smrti tovariša Rika Malalana z Opčin, znanega javnega delavca, politika, sindikalista in kulturnika, enega izmed najbolj vnetih organizatorjev prekomorskih brigad in kasnejšega občinskega svetovalca v Trstu, človeka, ki je, lahko rečemo, vse svoje življenje posvetil stvari delavskega razreda in boju za pravice Slovencev v Italiji.

Riko Malalan je bil rojen 14. julija 1893 na Opčinah. Med prvo svetovno vojno je bil poslan na rusko fronto. Že 10. septembra 1914 je bil zajet od Rusov ter prepeljan kot ujetnik v Krasnojarsk v Sibirijo. Kasneje je prišel v Ukrajino in se je v Odesi priključil jugoslovanskim dobrovoljcem. Boril se je v Dobruži in na solunski fronti. Priдруžil se je revolucionarjem, boljševikom. Po končani vojni se je nekaj časa ustavil v Zagrebu, kjer je aktivno sodeloval v delavskem gibanju. Kraljevska policija ga je zasledovala. Vrnil se je v svoj rodni kraj in se takoj vključil v takratno socialistično gibanje, po zgodovinskem kongresu v Livornu pa se je pridružil KPI.

Že leta 1920 so mu fašisti stregli po življenju. Njegov dom so delno opustošili. Ob političnih volitvah leta 1924 so fašisti ponovno opustošili njegov dom. Leta 1925 je bil zaradi svoje politične in sindikalne dejavnosti odpuščen s dela v tržaških Delavskih zadrugah. Kasneje je bil zaposlen na raznih krajih in končno pri openskem tramvaju. A tudi tu je bil odpuščen, ker je leta 1929 glasoval proti fašističnemu »plebiscitu«.

Leta 1930 je bil tovariš Riko aretiran in zloglasno posebno fašistično sodišče ga je obsodilo na 3 let ječe. Po vrnitvi iz ječe (zaprt je bil 3 leta), je bil pod policijskim nadzorstvom.

Leta 1940 je bil ponovno aretiran in naslednje leto odpeljan v konfinacijo na otok Tremi.

Po 8. septembru 1943 je bil v Tarantu in Carbonari med prvimi organizatorji I. prekomorske partizanske brigade. Kasneje je bil ko-

Riko Malalan je bil zelo popularen. Zares radi smo ga imeli

misar v raznih partizanskih enotah. Po osvoboditvi je nadaljeval svojo, pred tolilimi leti nasilno prekinjeno dejavnost. Izvoljen je bil za predsednika krajevnega osvobodilnega sveta. Leta 1949 je bil na listi KPI izvoljen v tržaški občinski svet.

Tudi kot občinski svetovalec je bil zelo aktiven. Ni štedil energij, čeravno je bilo njegovo zdravje zaradi prestanega trpljenja v ječi, konfinaciji, zaradi partizanskih bojov v Dalmaciji pa vse do Trsta — močno omajano. Med ljudstvom je bil zelo priljubljen in je neomno spadal med najplivnejše slovenske javne delavce na Tržaškem.

Tovariš Riko Malalan je pokopan v skupni partizanski grobnici na Opčinah. Čeravno je minilo že deset let od njegove prerane smrti, je spomin nanj živ in svež.

Na deseto obletnico njegove smrti so predstavniki vodstva tržaške federacije in openske sekcije KPI obiskali njegov grob ter se poklonili njegovemu spominu.

Pismo uredništvu

O postopku za dosego
prvotne oblike priimka

Tovariš Josip Badalič s Proseka nam je poslal daljši dopis, v katerem poroča o »dogodivčinah« v zvezi z njegovim priimkom, ki so ga svojčas svojevoljno spremenili. Med drugim piše, da je od osvoboditve dalje ob vsakokratnem obnavljanju osebne izkaznice zahteval, naj bi priimek pravilno zapisali, a da so ga uradniki vedno zavrnilili.

«Pred enim mesecem sem se za zadevo resneje zavzel», tako poudarja tovariš Badalič, »in tokrat so mi uradniki dejali, da se končnici h (priimek je bil spremenjen v Badalich) lahko izognem, a da je za to potrebna predložitev izvirnega rojstnega lista. To sem storil, četudi ne v enem dnevu in priimku so dali tokrat izvirno obliko.

Prepričan sem bil, da se bo s tem aktom avtomatično, in kot bi logično moralo biti, rešilo tudi vprašanje hčerkinega priimka, to je, da bo odslej dalje tudi njen priimek tak kot moj. Toda, na žalost ni tako, morda zaradi birokracije, verjetno tudi zaradi drugih vzrokov.

Ponovno sem se zglasil na anagrafskem uradu. Tam so mi dejali, da moram predložiti prošnjo na sodišče ter predložiti moj in hčerkin rojstni list.

Obrnil sem se na posrednika, ki se ukvarja s takimi problemi. Ta mi je dejal, da je treba najprej nasloviti zadevno prošnjo na »Procura della Repubblica«, kajti le ona more izdati izvirni rojstni list. Daleje mi je dejal, da mora biti prošnja napisana na kolkovanem papirju in dostavljena v dveh izvodih.

V nadaljevanju svojega dopisa tovariš Badalič ugotavlja, da se mu zdi zelo krivično dejstvo, da mora prizadeti pri tej »operaciji« utrpeti

„Žandar“ v sredozemskem bazenu

Grožnje ameriškega državnega tajnika Deana Ruska

Ameriški državni tajnik Dean Rusk je pred kratkim v neki televizijski oddaji med drugim izjavil, da »če bi dvajset sovražnih regimentov napadlo ozemlje Julijske krajine, Danske ali Bavarske, bi ameriška vojska bombardirala ter zadela katerega, menim, v polnem sodelovanju naših evropskih zaveznikov«. To je zelo resna izjava. ZDA so torej pripravljene storiti tudi v Julijski krajini nekaj podobnega kot v Vietnamu. Po teh izjavah postaja še bolj jasno, zakaj prav na področju naše dežele toliko pobud NATO, od sestanka rezervnih oficirjev, ki je bil avgusta v Trstu pa do vojaških vaj, ki se vrše v Furlaniji, in zakaj širijo področja vojaških služnosti. Po teh izjavah je še bolj kot prej jasno, zakaj v Sredozemskem morju stalno križari ameriško ladjevje in ima na italjanskem ozemlju svoja stalna oporišča.

Casopis »Meždunarodna žizn« je pred nedavnim objavil članek, ki zelo prepričljivo slika vlogo »ameriškega plavajočega žandarja« v Sredozemskem morju. V članku, ki ga je napisal A. Kafman, je med drugim rečeno:

Ameriško šesto ladjevje, pes čuvaj v Sredozemskem morju, je verjetno pripravilo vrsto načrtov za primer, če bo izdan ukaz za prikazovanje sile ali začetek vojnih operacij, tako je v vznemirljivih majskih dneh tega leta pisal ameriški časopis »Washington Post«. Casopisu je treba priznati, da je to krat objektivno imenoval s pravim imenom in ni zamolčal niti tega, da je šesto ladjevje pripravljeno »kaznovati vsako deželo, ki bi drznila se upirati ameriški politiki na Bližnjem vzhodu ali v Sredozemlju«.

Postavlja se vprašanje: po čigavem naročilu, koga in zakaj »sva-

rijo» ameriške vojne ladje v Sredozemlju, daleč od ZDA?

Jasno je, da nihče — če ne štejemo State departmenta in Pentagona — ni naložil takšne naloge šestemu ladjevju. Kot so poudarili na konferenci komunističnih in delavskih partij v Karlovih Varah, za stalno bivanje šestega ladjevja v vodah, ki oblikajo bregove južne Evrope, ni nobenega opravičila.

Ameriška vojska je menila in še vedno meni da, je Sovjetska zveza eden od glavnih ciljev delovanja šestega ladjevja. O tem obstaja neposreden dokaz v obliki izjave bivšega komandanta tega ladjevja admirala Ekstroma. Ta je leta 1959 izjavil, da šesto ladjevje lahko začne operacije proti Sovjetski zvezi tako, da usmeri proti njenim obalam njene eskadrole letal; hkrati se je pohvalil, da se ladjevje pripravlja za »atomsko in neatomsko vojno splošnega ali omejenega značaja«.

Kako so se te strateške postavke spreminjale v življenje, lahko vidimo iz zgodovine povojnih deseterletij. Spomladi 1947 so ZDA pod pritvezo boja proti namišljeni »nevarnosti« vsilili Turčiji in Grčiji »Trumanovo doktrino«, po kateri je bilo Ameriki potrebno ozemlje teh držav kot odsokočna deska za pripravljanje nove vojne, kot izhodiščna točka za nadaljnje prodiranje v vzhodno Sredozemlje.

Prizadevanje vodilnih krogov ZDA je potekalo vzporedno z akcijami diplomatov in vojakov. V obdobju leta 1951 si je zunanje ministrstvo mrzlično prizadevalo, da bi pod zavetjem ZDA zbralo vojne grupacije takimenovanega srednjevzhodnega poveljstva v sestavi ZDA, Anglije, Francije, Turčije in arabskih dežel ali sredozemskega bloka, kjer naj bi sodelovale Italija, Grčija, Turčija in Španija (leta 1959).

Leta 1957, ko sta po propadu sueške pustolovščine Anglija in Francija bili prisiljeni, da se umakneta z Bližnjega vzhoda, so razglasili »doktrino Eisenhowerja in Dullesa«.

Mladinski odbor za mir je v soboto, 21. oktobra priredil v glavnem mestnem parku v Gorici razstavo slik in dokumentov, ki prikazujejo grozote vojne v Vietnamu. To je bila svojevrsna manifestacija solidarnosti z vietnamskim ljudstvom in obenem obsodba zločinov, ki jih povzročajo ameriški napadalci

agresivna politika pa je dobila, tako se zdi, zakonsko obliko. Kongres ZDA je izglasoval resolucijo, s katero se vladi ZDA daje pravica, da po svoji presoji uporabi ameriške vojaške sile (in tako tudi šesto ladjevje) na Bližnjem vzhodu.

Medtem pa se diplomatska stran prizadevanj ZDA ni obnesla. Ravno v tistih letih so se izredno razvila narodnoosvobodilna gibanja na jugu Sredozemskega morja, gibanja, ki so dobila krepko podporo Sovjetske zveze in drugih socialističnih dežel. Pentagon je za vsako ceno hotel nadomestiti neuspeh diplomatskih akcij. Njegov cilj je bil: v sredozemskih državah zgraditi gostoto mreže vojnih oporišč, med njimi pa stabilne in plovne raketno-nuklearne naprave. Med te spada atomske podmornice, ki so oborožene z raketami »Polaris« z atomskimi konicami.

V sistemu NATO se šesto ameriško ladjevje imenuje »udarna sila na južno-evropskem prizorišču«. Danes je ta sila sestavljena iz naslednjih operativnih enot: šestdeseta operativna enota, sestavljena iz dveh udarnih skupin letalonosilk (dve letalonosilki, ena ali dve križarki, do 25 fregat in več minonoscev v raznih podrazredov, enainšestdeseta enota, v katero je vključena eskadra anfibij z bataljonom desante skupine pomorske pehote (okoli dva tisoč moč), triinšestdeseta enota, ki jo sestavljajo sile za oskrbovanje (tankerji, transportne ladje in pomožne ladje), šestinšestdeseta enota sestavljena iz sil protibrambe. Na dveh letalonosilkah »Saratog« in »America« je dvesto vojnih letal. Večina njih lahko nosi atomske bombe.

Šesto ladjevje v Sredozemskem morju nima lastne baze, zato pa v veliki meri uporablja pristanišča in baze Italije, Španije, Grčije in Turčije.

Pravijo, da je šesto ameriško ladjevje v Sredozemskem morju »dejavniki stabilizacije na nemirnem področju«. Kakšen je ta »dejavniki« potrjuje že dejstvo, da so zavezniki ZDA v NATO skupno z Izraelom leta 1956 napadli Egipt. Leta 1957 so ameriške ladje sodelovale v pripravah na napad na Sirijo. Napad je bil preprečen zaradi energičnih intervencij miroljubnih držav s Sovjetsko zvezo na čelu. Leta 1958 je ameriško ladjevje izkrcalo več kot deset tisoč vojakov v Libanonu, da bi podprli reakcionarne sile te dežele. V istih dneh so ameriške ladje ščitile angleško intervencijo v Jordaniji. Lahko bi naštevali dalje, toda že ta dejstva dokazujejo, kako upravičen je sramoten vzdevek »ploveči žandar«, ki so mu ga dali narodi Sredozemlja. Odkrito vmešavanje šestega ladjevja v notranje zadeve drugih držav, njegovo sovražno »demonstriranje sile« in podobno je že velikokrat izzvalo ogorčen srd na vzhodnem področju Sredozemskega morja.

Tudi izraelski skrajneži so bili prepričani, da jih podpira šesto ameriško ladjevje. Že novembra lani so javno izjavljali, da je del tega ladjevja v pripravljenosti, da reagira na nepričakovano situacijo. Okoli 20. maja so bile ameriške ladje v obalnih vodah okoli Gaze z izgovorom, da »bodo pomagale pri evakuaciji sil Združenih narodov«. In nazadnje, ko so bili boji med Izraelom in arabskimi državami že ustavljeni, se je poveljstvo šestega ameriškega ladjevja prizadevalo, da bi dokazalo, kako se je najbolj balo tega, da ga ne bi potegnili v vojni spopad. Ladje so se približale obalam Združene arabske republike, Sirije in Libanona.

Takšna so dejstva, ki nesporno pričajo, da je v času hude krize na Bližnjem vzhodu Washington držal pripravljeno gorjačo in gro-

(Nadaljevanje na 4. strani)

